

2. søndag etter Treenighetsdagen 2020- Ingemar Andersson (LFS)

Tekster: Psalt 66, Ordspr. 9:1-12, 1 Joh. 3: 13-18, Luk. 14: 15-24, III Luk. 9: 51-62.

Kallelsen till Guds rike. Hel avgörelse.

Predikotexten i dag utgör inledningen till den del av Lukas-evangeliet som skildrar händelserna under Jesu sista resa till Jerusalem. Den sträcker sig från kap. 9: 51 fram till mitten av kapitel 19.

När tiden för hans bortgång var inne

Jesus visste vad som väntade honom vid vägens slut, men det fanns hos honom inga försök att komma undan, trots att han visste att han skulle gå igenom ett namnlöst lidande, en ofattbar plåga ända in i gudsövergivenhetens djupaste mörker. *"Jag har ett dop som jag måste genomgå, och hur vändas jag inte tills det är fullbordat"*, säger han under sin vandring upp till Jerusalem strax efter vår text (Luk 12: 50). I Getsemane-nattens blodsvända ber han i sin ångest sin himmelske Fader att om möjligt slippa tömma våra synders rågade vredeskalk, men ställer sig ändå villigt under sin Faders vilja. *"Se, jag kommer, i bokrullen står det skrivet om mig. Att göra din vilja, min Gud, är min glädje, din lag är i mitt hjärta."* (Psalt. 40) Så vittnade Jesus vid sitt inträde i världen (Hebr. 10: 5f.). Och hela hans liv på jorden präglades av detta: *Att göra din vilja, min Gud, är min glädje, din lag är i mitt hjärta.*

Han hade ett uppdrag att fullgöra. Gud hade sänt honom till världen, inte för att döma världen, utan för att världen skulle bli frälst genom honom. Och nu närmade sig den tid då Guds frälsningsverk skulle fullbordas. I Jerusalem skulle Jesus ge sitt liv. Han skulle fängslas, hånas och bespottas, på korset lida förtappelsens kval och dö i vårt ställe – för att vi inte skulle gå evigt förlorade utan genom tron på honom ha evigt liv. Sådan var hans kärlek till oss att han med glädje gick den tunga vägen. Hans hjärta var ett med Guds vilja och lag och när därför *tiden för hans bortgång (upphöjelse) var inne, vände han sitt ansikte mot Jerusalem fast beslutet att gå dit upp.*

Han sände budbärare framför sig som skulle förbereda hans ankomst. De gick in i en samaritisk by, men när folket där fick höra att Jesus var på väg till Jerusalem, vaknade den gamla fiendskapen mellan samariter och judar och de vägrade att ta emot Jesus.

De här motsättningarna var av gammalt datum. När Nordriket, eller Israels rike som det också hette, hade fyllt sina synders mått – de hade avfallit från Herren och på alla höjder tänt offereldar till kanaanernas avgudar och sålt sig till att göra det som var ont i Herrens ögon (2 Kon 17) – överlämnade Gud dem åt Assyriens kung, som erövrade Nordriket med huvudstaden Samaria och förde bort folket i fångenskap. Assyrierkungen lät sedan andra folkslag bosätta sig i Nordriket – samariterna. De hade en synkretistisk religion – en religionsblandning med avgudadyrkan men de tillbad också Herren. När israeliterna under Esra och Nehemja arbetade på att återuppbygga templet och Jerusalems murar, försökte samariterna gång på gång på olika sätt sabotera arbetet. Och så utvecklades den fiendskap mellan judar och samariter som vi ser exempel på också i dagens predikotext.

Att avvisa Jesus

Jakob och Johannes, som i Markus evangelium kallas "Åskans söner", blev djupt förorättade över samariternas vägran att ta emot Jesus, dels för Jesu skull, men säkert också för egen del: *Herre, vill du att vi skall kalla ner eld från himlen som förtär dem?* frågar de. De tänkte sig att följa profeten Elias exempel när han på berget Karmel stred mot Baals-profeterna.

Men Jesus går skarpt till rätta med dem. När Herren på profeten Elias bön lät straffande eld falla från himlen, så var det inte förtrytelse och mänskligt hämndbegär som talade genom Elia. Genom Elia talade Guds Ande. Men till Jakob och Johannes säger Jesus: "Ni vet inte vilken andes barn ni är. Människosonen har inte kommit för att fördärva själar utan för att frälsa dem" (enligt flera andra bibelöversättningar). Det var köttets sinne som regerade lärjungarna. Den ande som vill fördärva skall inte en Jesu lärjunge behärskas av. Guds Ande, som nitälskar för människors frälsning, skall driva en lärjunge, inte köttslig ilska och vrede.

Jesus och lärjungarna gick vidare till en annan by. Samariterna fick som de ville. De slapp ta emot Jesus – och så gick en möjlighet till uppväckelse och omvändelse dem förbi. Den gången Jesus kom

till Jakobs brunn i Sykar och den samaritiska kvinnan fick en evighetsstund tillsammans med Jesus, blev hans besök i Samarien till glädje och välsignelse. Folket där fick höra kvinnans vittnesbörd och de skyndade till Jesus för att själva få höra honom, och så kom många till tro på Jesus (Joh. 4). Säkert kände samariterna i dagens text till händelsen vid Sykars brunn, men århundradens fiendskap mellan samariter och judar betydde mer än möjligheten att få ta emot Jesus som gäst. Och så förspillde de ett nådestillfälle. Men sådant går inte spårlöst förbi! Att visa bort Jesus, det är att öva sig i förhärdelse, och i den konsten blir man lätt fullärd. Och vill man inte ta emot Jesus och höra hans röst, får man höra annan förkunnelse. Så gick det för samariterna. I Apg. 8 berättas om hur trollkarlen Simon fick samarierna att häpna med sina konster, så att man kallade honom Guds kraft. Men inför de under som skedde när Filippus predikade evangelium stod sig trollkarlen slätt. Simon kom ändå till tro, står det, men han satt så fast i religionsblandningen, att när Petrus och Johannes missionerade i Samarien ville han köpa den helige andes kraft och erbjöd apostlarna pengar. (Apg. 8: 9 ff.). Skriften varnar oss med stort allvar för att förakta Sanningen. Det kan gå dithän att man blir så fångad av lögnens ”alla tecken och under och med all slags orättfärdighet”, att man till slut går förlorad, ”eftersom de inte tog emot sanningen och älskade den, så att de kunde bli frälsta” (2 Tess. 2:9 ff.). Om Judas Iskariot står det, att när han lämnade Jesus och lärjungarna för satan in i honom. En människa går aldrig ensam. Avvisar man Jesus, går man inte med honom, så har man annat sällskap på livsvägen. Och med satan som resällskap hamnar man till slut i förtappelsen om ingen omvändelse sker i nådens tid. Denna söndagens ämne är

Kallelsen till Guds rike.

Texterna talar till oss med djupt allvar om vikten av att få sin sak klar med Herren Gud. Kallelsen till Guds rike sköt samariterna den här gången ifrån sig, men den saken är så viktig, att ingenting får komma emellan.

Vi läste i vår text om en man som nåddes av Jesu kallelse: *"Följ mig!"* Men mannen svarade: *Herre, låt mig först gå och begrava min far."* Jesus sade till honom: *"Låt de döda begrava sina döda, men gå du och predika Guds rike!"* En annan sade: *"Jag vill följa dig, Herre, men låt mig först ta farväl av min familj."*

Jesu svarade: "Ingen som ser sig om sedan han har satt handen till plogen passar för Guds rike."

Så viktigt är det att hörsamma kallelsen! Inte missunnar Jesus någon att följa sin döde far till graven. Men Jesus såg frälsningshindret: de andligen döda därhemma – låt de döda begrava sina döda - skulle snart ha övertalat honom att avstå från att följa Jesus, och ett avskedstagande av de närmaste kunde bli en anledning till att skjuta på omvändelsen en tid.

Ingenting kan vara så viktigt att man kan skjuta upp att följa då Herren kallar. Men det är heller ingenting som man lättsinnigt skall kasta sig in i, ingenting som man i ett tillfälligt känslorus skall besluta sig för. Därtill är saken för allvarlig, för stor och viktig för att man i en tillfällig upprymdhet skall fatta livsavgörande beslut. Jesus understryker detta i dagens predikotext: *Medan de vandrade vägen fram, sade någon till honom: "Jag vill följa dig vart du än går."* Jesus svarade honom: *"Rävarna har lyor och himlens fåglar har bon, men Människosonen har inget att vila huvudet mot."* Varför svarar Jesus så avvisande, så avskräckande? Han vill göra klart att det kostar något att vara en Jesu efterföljare. Det innebär inget löfte om en idyllisk och angenäm tillvaro på jorden. *Om någon vill följa mig, skall han förneka sig själv och varje dag ta sitt kors och följa mig.* (Luk. 9: 23). Jesus vill inte driva bort någon, men han vill inte locka någon med falska förespeglingar. Han vill inte att man i hänförelse skall rusa iväg och sedan i sorgsen besvikelse gå bort från honom för att man tyckte att det kostade för mycket.

Rubriken över dagens predikotext löd: *Hel avgörelse!* Här går det inte att halta på båda sidor. Det gäller Gud **eller** världen, inte både - och! *Ingen kan tjäna två herrar. Antingen kommer han då att hata den ene och älska den andre, eller kommer han att hålla sig till den ene och se ner på den andre* (Matt. 6: 24).

Tiden för Jesu bortgång var inne. Han skulle gå till Jerusalem, men när han närmar sig staden faller han i gråt. Jerusalems invånare hade förkastat Jesu nådeskallelser. Han hade velat samla dem, som hönan samlar kycklingarna under sina vingar, men de hade stängt sina öron för den frälsning han erbjudit dem, och därmed drog man över sig domen: *Tänk om du i dag hade förstått, också du, vad som ger dig verklig frid. Men nu är det dolt för dina ögon. Ty det skall komma dagar över dig, när*

dina fiender kastar upp en belägringsvall runt dig och omringar och ansätter dig från alla håll. De skall slå dig och dina barn i dig till marken och skall inte lämna kvar i dig sten på sten, därför att du inte förstod den tid då Herren besökte dig (Luk. 19:42ff.).

Ännu många gånger skulle Jerusalems invånare få höra lag och evangelium predikas, kallas till Guds rike, men den dagen kom då besöksetiden var förbi och då var det försent att vända om.

Men hur får man då sin sak väl ställd med Gud? Hur blir man omvänd? Sådant kan bara ske i nådatiden, den tid då Herren kallar till sitt rike – men när nådatiden förspillts, då är det försent att vända om. Då går man evigt förlorad. Bär du på den inbillningen att ”nog ska jag omvända mig, men inte just nu utan någon gång när det passar bättre”, så är du dels offer för en felsyn, dels farligt vårdslös om din fattiga själ. Det finns en tid i ditt liv, som inte får förspillas om det skall gå dig väl för evigheten. Den tiden är i dag!

Tänk om du i dag hade förstått, också du, vad som ger dig verklig frid, suckade Jesus över Jerusalem. Och den Helige Ande säger: I dag, om ni hör Herrens röst, så förhärda inte era hjärtan (Hebr. 3: 7f.). Och hebréerbrevets författare fortsätter: Uppmuntra varandra... varje dag, så länge det heter i dag, så att ingen av er förhärdas genom syndens makt att bedra.

Men hur blir man då omvänd? Den dystra sanningen om oss var och en är att vi genom synden är totalt bortvända från Gud och oförmögna till att vända om. Sann är den bekännelse Luther formulerat i förklaringen till 3:e trosartikeln: *Jag tror, att jag icke av mitt eget förnuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus eller komma till honom, utan den Helige Ande har kallat mig genom evangelium...*

Så är det! Herren Gud ensam är den som verkar omvändelse och tro. Genom evangelium kallar han till sitt rike. Genom Ordet öppnas ögonen för vårt förtappade tillstånd. Genom Ordet förkunnas evangelium om syndernas förlåtelse, om oförtjänt nåd för förtappade syndare, om liv och salighet fritt och för intet i Kristus Jesus.

I dag är det nådatid. I dag nås du av nådeskallelsen, av bjudningen till den himmelska bröllopsfesten: *Kom, nu är allt färdigt!* Och så är det verkligen. Jesus har gjort allt, fullkomligt allt för vår salighet. Ingenting återstår. Det är fullbordat. Tro, tag emot, tacka, lova och prisa din Frälsare för sådan nåd! De som först bjöds hade många ursäkter att anföra för att slippa komma, och om dem heter det: ”Ingen av de män som var bjudna skall smaka min måltid.” Men ännu heter det i dag. Än är det nådens tid. Ännu är tid att vända om. Amen.